

Pritisk Nemcev na obeh straneh Pariza je bil 14. junija zjutraj z dveh strani tako nezdržen, da so se francoske čete, ki so branile francosko prestolnico, na ukaz vrhovnega poveljstva umaknile z obeh ogroženih strani. Z umikom je bil Pariz proglašen za odprto mesto, kojega obramba je bila opuščena, da bi bilo prihranjeno zgodovinski prestolnici opustošenje, kakor ga je doživela Varšava.

Ameriški poslanik Bullitt je obvestil na prošnjo francoske vlade Nemce, da je Pariz odprto mesto in da so se umaknile iz mesta vse vojne sile.

Nemške predstraže so vkorakale v Pariz 14. junija ob 8 zjutraj. V mestu je počakal na Nemce mestni vojaški poveljnik general Dains v svojstvu poveljnika pariške pokrajine z orožništvom ter policijo. Ostal je tudi pariški kardinal Suchard in gasilci, da preprečijo morebitne požare. Po nemških cenitvah sta zapustili Pariz dve tretjini prebivalstva.

Po umiku iz prestolnice

Z vkorakanjem nemških čet v francosko prestolnico je Weygandov obrambni pas, ki se je raztezal od Abbevillea ob rekah Sommi in Aisni do Rethela in od tam do Maginotove črte, prevladan. Po tem umiku je zašla francoska vojska v nov nevaren položaj na desnem krilu. Tam so že zopet zabili Nemci klin med francosko znamenito trdnjavo Verdun in mestom Chalon. S tem so začele v zelo ogroženo stanje francoske obrambne črte v severnem delu Maginotove linije.

Spričo takega položaja je naslovil francoski ministrski predsednik Reynaud 14. junija zvečer po radiu ponovno prošnjo na ameriškega predsednika Roosevelta z besedami: »Navzlic uspehom nasprotnika francoska duša ni premagana. Potrebno je, da z druge strani Oceana prilete roji letal in uničijo silo, ki zatira Evropo. Ranjena Francija ima pravico, da se ponovno dvigne. Obrnil sem se že enkrat na predsednika Roosevelta, naj pomaga zaveznikom. Nocoj mu pošiljam drugi in zadnji poziv. Naš narod pomni mnoge hude čase, toda vedno smo vzdržali. Kar koli naj se dogodi prihodnje dni, Francozi bodo znali prenesti tudi to. Naj bodo vredni svoje zgodovine, naj bodo vredni svoje minulosti, naj bodo polni junaštva, naj bodo bratje med seboj. Domovina je ranjena, toda ponovno bo vstala!«

Izpraznitev francoske Maginotove črte

Nemško uradno poročilo pravi, da so nemške čete zlomile zavezniški odpor in se bojevale več kakor mesec dni, ne da bi zatisnile oči. Nemška vojska prodira okoli Maginotove črte na bojišču v Posarju in vzhodno od Colmarja, kjer so Nemci prekorali Ren ter napadli Maginotove utrdbe. Nemško prodiranje podpirajo letalci-strmoglavci, ki mečejo ogromne količine razstreliva na francoske postojanke.

Francoska vojska je uvidela, da je zanjo vztrajanje v Maginotovih utrdbah nemogoče in jih je začela zapuščati na daljavo 200 km. Do tega koraka je prišlo, da bo moglo francosko vrhovno poveljstvo zdaj, ko skušajo Nemci Maginotovo črto obkoliti, vreči proti nemškim silam pol milijona svežih čet iz trdnjavskega pasu. Francoska vojska se iz Maginotove črte, ki je zdaj postala brez koristi, umika proti zahodu in jugozahodu, da se bo skupno z ostalo Weygandovo armado postavila Nemcem po robu na postojankah zahodno od pogorja Jura. Nova francoska odporna črta bo šla od južnega konca Maginotove črte pri Bazelu po gozdovih in gorjih na planoto Langres in dalje na zahod proti Troyesu na reko Loire pa proti Normandiji. Fran-

coska vojska je razstrelila vse mostove, ki bi utegnili služiti sovražniku.

Nemci so prekorali Ren v soboto, 15. junija, pri Neubreisachu, 80 km severno od Bazela. Tu je nemško poveljstvo vrglo v boj 20 svežih divizij, med temi eno ali celo več motoriziranih oklopnih divizij. Nemci so prekorali Ren na pontonskem mostu pod varstvom umetne megle in velikega števila bombnikov.

Francosko vrhovno poveljstvo je sklenilo izvesti umik iz Maginotove črte, da bi rešilo vojsko v utrdbah in ojačilo Weygandovo armado.

Francoski odpor na severu in na jugu Maginotove črte je bil zaradi izpraznitve zelo slab ter je francosko poveljstvo pustilo v utrdbah samo nekaj topničarjev in v delovnjaku nekaj strojníc, da so krile ostale vojske. V Maginotovi črti je bilo okoli 40 francoskih divizij. Koder so Nemci zavzeli utrdbe, so jih našli popolnoma prazne, tako n. pr. južno od Saarbrückena pri St. Avouldu.

Sporočilo francoskega vrhovnega poveljstva pravi, da so nemški motorizirani oddelki prodrali od St. Diziera proti St. Vitrezu, ki leži kakih 80 km od Besancona, kjer se nahajajo zadnje utrdbe Maginotove črte. Nemci skušajo odrezati predel Maginotove črte od ostale Francije. Bitka je prišla do viška silovitosti. Nemci mečejo v boj proti francoskim četam nove rezerve. Francoska vojska se upira napadalcu z vso silo.

Položaj na bojišču ob zaprositvi premirja

Nemcem je 16. in 17. junija z najmočnejšimi silami uspelo, da so francosko armado v

Vojevarje Italije

Organizacija italijanske vojske

Zadnjič smo poročali, da je stopila Italija v vojno z zavezniki na strani Nemčije. Vojna napoved Italije Franciji in Angliji je vsebovala oznanilo, da pričnejo sovražnosti dne 11. junija ob polnoči.

Z napovedjo vojne je bil istočasno objavljen v Rimu kraljevi ukaz, kateri pravi, da je imenovan Mussolini za vrhovnega poveljnika vseh italijanskih vojnih sil. Maršal Badoglio je imenovan za načelnika glavnega generalnega štaba, maršal Graziani pa za načelnika generalnega štaba suhozemske vojske. Za načelnika mornariškega generalnega štaba je imenovan admiral Cavagnari, za načelnika generalnega štaba letalstva pa je imenovan general Pricolo.

Ob vstopu Italije v vojno so razglasili iz Londona, da šteje italijanska oborožena sila 70—80 divizij, oziroma poldrug milijon moč ter številno letalstvo in mornarico. Treba je pričakovati, da bo Italija že pripravljene sile za primer potrebe še znatno povečala. Italija je začela vojno pod geslom: Savoja, Korzika, Nica, Tunis, Malta, Gibraltar, Suez in Džibuti!

Kratka razlaga italijanskih zahtev

Savoja, ki pripada Franciji, leži na jugovzhodu Francije, med Alpami, Lemanskim jezerom in reko Rono ob meji Italije in Švice. Dobro obdelana pokrajina šteje pol milijona prebivalcev, ki so živinorejci. Leta 1860. je savojska vladarska hiša zavlada zedinjeni Italiji, Savoja sama pa je pripadla Franciji.

Nica, ki šteje četrto milijona prebivalcev, je znamenito letoviško mesto ob Sredozemskem morju, ki je znano vsemu svetu po svojem bajnem cvetju, milem podnebnju in tujskem prometu. Od leta 1860. pripada ta obmorski biser Franciji.

Korzika je otok v Sredozemskem morju, na katerem živi 200.000 ljudi in je domovina Na-

Maginotovi črti zaprli ali blokiral. Pravčasno se je večjim francoskim oddelkom posrečilo, da so se umaknili iz Maginotove črte.

Enemu nemškemu oddelku se je posrečilo, da je zavzel mesto Orleans ob reki Loire, ki je bila izbrana kot zadnje obrambno zavetišče za francosko vojsko, dokler ne bi prispele pomoči iz Amerike. Nemci so se celo polastili v vsej naglici enega nepoškodovanega mosta čez Loire.

V Burgundiji in preko Langresa prodirajo črti brzi nemški oddelki so zavzeli precej ozemlja proti jugu. Jugovzhodno od Besancona je bila dosežena švicarska meja. S tem se je zaprl obroč okrog francoskih sil, ki se umikajo iz južne Lotaringije in južne Alzacije.

Radi prodora Maginotove črte južno od Saarbrückena so nemške kolone na pohodu proti prekopu Ren-Marna zavzele Chateaux Salins, Dieux in Saarbourg. Na zapadni obali Rena so prodrali Nemci v napadu preko prekopa Ren-Rhona in so v prodiranju proti Vozgom.

Zakaj je Francija omagala?

Švicarski list ugotavlja, da je francosko nesrečo povzročilo predvsem dejstvo, da so Franciji sicer od vseh strani izražali naklonjenost in obljubljali pomoč, toda v resnici te pomoči od nikoder ni bilo. To velja zlasti za Združene države Severne Amerike, ki prav za prav za zapadne zaveznike razen lepih besed in zagotovil niso ničesar storile. Čim bolj pa je izgledalo, da se bodo Združene države začele učinkovito zavzemati za zaveznike, tem bolj je Nemčija pospešila svojo akcijo. Nadaljnji nagib za vedno bolj silovit nemški udar na Francijo je bila tudi akcija sovjetske Rusije v Baltiku, o katere ciljnih in nagibih ni ničesar znanega.

poleona, »velikega Korzičana«. Prebivalci so živinorejci.

Tunis ob severni afriški obali ima pol milijona prebivalcev. Tuniško ozemlje spada pod pokroviteljstvo Francije. Francozi so prevzeli oblast nad tuniškim ozemljem sredi minulega stoletja in so zgradili ceste in železnice. V Tunisu živi mnogo Francozov, Italijanov in Maltežanov.

Malta je skupina od Angležev dobro utrjenih otokov v Sredozemskem morju. Malte so se polastili Angleži leta 1800. in so ustvarili sčasoma na njej eno glavnih oporišč za svoje bojne ladje in v zadnjem času tudi za letala. Na Malti je precej Italijanov.

Gibraltar in Suez. Gibraltar je zelo utrjeno izhodišče iz Sredozemskega morja med Španijo in Afriko v Atlantski ocean ter je pod angleškim nadzorstvom. — Suez je znani prekop iz Sredozemskega v Rdeče morje. Gospodarji prekopa so Angleži, Francozi in pa Egipčani. Za Italijo je Suez zelo važen, ker je skozi ta kanal najbližja pot iz Sredozemskega morja v italijansko Abesinijo.

Džibuti je afriško pristanišče, iz katerega so zgradili Francozi železnico v abesinsko prestolno mesto Addis-Abebo. Odkar je zasedla Italija Abesinijo, je neprestano zahtevala odstopitev Džibutija ali pa vsaj svoboden pas v tem pristanišču.

Prvi izbruhi sovražnosti

Do izbruha sovražnosti med Italijani in zavezniki prve dni po vojni napovedi ni prišlo ne na suhem in ne na morju. Pač pa so lovili in plenili Francozi in Angleži okrog po raznih morjih raztepeni italijanske trgovske ladje, katere niso utegnile, da bi bile dosegle pravočasno domača pristanišča.

Prav tako so bombardirali Italijani iz zraka razna zavezniška področja in zavezniki industrijska središča ter letalska oporišča v Italiji in po italijanskih kolonijah v Afriki.